

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	Z-EKO-361
Nazwa modułu	Finanse publiczne
Nazwa modułu w języku angielskim	Public finance
Obowiązuje od roku akademickiego	2012/2013

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Ekonomia
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne
Specjalność	Wszystkie
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Ekonomii i Zarządzania
Koordinator modułu	Dr hab. Jan. L. Bednarczyk
Zatwierdził:	

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot kierunkowy
Status modułu	Przedmiot obowiązkowy
Język prowadzenia zajęć	Polski
Usytuowanie modułu w planie studiów – semestr	Trzeci
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	Semestr zimowy
Wymagania wstępne	Mikroekonomia, Finanse i bankowość, System podatkowy i celny
Egzamin	Nie
Liczba punktów ECTS	3

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	20	10			

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami funkcjonowania systemu finansów publicznych w gospodarce rynkowej, z jej regulacjami prawnymi, źródłami gromadzenia i wydatkowania środków publicznych, strukturą finansów publicznych (podmioty, podsektory) szczebla rządowego i samorządowego oraz wpływem na sferę gospodarczą i społeczną.

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	odniesienie do efektów kierunkowych	odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Ma elementarną wiedzę o rynkowym i publicznym systemie finansowym, jego strukturze, pełnionych funkcjach oraz znaczeniu dla gospodarki. Ma wiedzę nt. mechanizmów systemu finansów publicznych oraz regulacji prawnych.	Wykład, ćwiczenia	K_W03	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W06
W_02	Ma podstawową wiedzę o instytucjach finansowych i instytucjach kontroli finansowej oraz relacjach zachodzących pomiędzy nimi. Rozumie znaczenie i rolę sektora finansów publicznych w gospodarce, jego wpływ na realne procesy gospodarcze.	Wykład, ćwiczenia	K_W05	S1A_W02 S1A_W06
W_03	Ma wiedzę nt. podmiotów sektora finansów publicznych, procedurach uchwalania, wykonywania i realizowania budżetu państwa. Rozumie mechanizmy systemu podatkowego, procedurę uchwalania budżetu państwa, formy organizacyjne gospodarki budżetowej oraz zasady gospodarowania środkami budżetu publicznymi.	Wykład ćwiczenia	K_W07	S1A_W01 S1A_W03
U_01	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu finansów, finansów publicznych oraz bankowości do analizowania procesów i zjawisk zachodzących w gospodarce.	Ćwiczenia	K_U03	S1A_U02
U_02	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w systemie finansowym oraz działalności instytucji finansowych. Analizuje problemy gospodarcze oraz proponuje odpowiednie rozstrzygnięcia w tym zakresie.	Ćwiczenia	K_U05	S1A_U06 S1A_U07
U_03	Potrafi analizować i prognozować procesy i zjawiska zachodzące w systemie finansowym z użyciem typowych dla nauk ekonomicznych metod ilościowych.	Wykład ćwiczenia	K_U04	S1A_U05 S1A_U02 S1A_U06 S1A_U07 S1A_U08 S1A_U03
K_01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych z zakresu finansów, w tym finansów publicznych oraz bankowości w związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami rynkowymi w skali krajowej i międzynarodowej.	Wykład, ćwiczenia	K_K01	S1A_K01
K_02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie oraz skutecznie komunikować się oraz postępować etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych.	Ćwiczenia	K_K03	S1A_K02 S1A_K05 S1A_K06

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Podstawy finansów publicznych: • główne pojęcia, przepisy prawne, • kategorie potrzeb, dobro publiczne i społeczne, • finanse publiczne jako przedmiot zainteresowania różnych dyscyplin.	W_01 W_02 U_01 K_01
2	Przegląd ważniejszych teorii finansów publicznych: • Znaczenie teorii finansów publicznych. • Okres przedkapitalistyczny. • Finanse publiczne w okresie powstania kapitalizmu. • Liberalna myśl finansowa, ortodoksyjna teoria finansów publicznych. • Pierwsze próby interwencjonizmu fiskalnego.	W_01 W_02 U_01 K_01
3	Przegląd ważniejszych teorii finansów publicznych: • Złota reguła finansów publicznych. • Rewolucja keynesowska, neokeynesowskie teorie finansów publicznych. • Zalecenia A.H. Hansena, koncepcja finansów funkcjonalnych A. Lerner'a. • Teorie finansów publicznych według J.M. Buchanana. • Kryzys państwa podatkowego A.A. Schumpetera. • Neoliberalizm i nowy konserwatyzm fiskalny.	W_01 W_02 U_01 K_01
4	Funkcje finansów publicznych: • Funkcja alokacyjna, redystrybucyjna, stabilizacyjna, rekonwersji (zamiany). • Problem sprzeczności pomiędzy funkcjami finansów publicznych.	W_02 U_01 U_02 K_01
5	System finansów publicznych: • Sektor publiczny a finanse publiczne. • Struktura systemu finansów publicznych. • Budżet państwa (pojęcie budżetu państwa, rozwój budżetu państwa, cechy, funkcje, problem zasad budżetowych).	W_01 W_02 W_03 U_01 U_02 K_01
6	Budowanie systemu finansów publicznych w Polsce: • Podstawy budowania systemu finansów publicznych. • Konsekwencje zmiany treści kategorii finansowych. • Budowanie systemu finansów publicznych w Polsce: warunki i etapy:	W_01 W_02 U_01 U_02 K_01

	etap I (1989-1991), etap II (1992-1993), etap III (1994-1996), etap IV (1997-1999), etap V (2000-2004).	
7	Sektor finansów publicznych w Polsce: • Sektor publiczny a sektor finansów publicznych. • Sektor finansów publicznych – ujęcie jakościowe i ujęcie ilościowe. • Metody oceny instytucji rządowych ESA '95, GFS 2001 według MFW.	W_01 W_02 U_01 U_02 K_01
8	System budżetowy w Polsce: • Istota systemu budżetowego, budżet państwa, zakres ustawy budżetowej. • Procedura budżetowa i kalendarium budżetowe. • Klasyfikacja budżetowa, koncepcja środków publicznych. • System dochodów i wydatków budżetu państwa, wynik budżetu państwa. • Formy organizacyjne gospodarki budżetowej. • Podstawowe zasady gospodarowania środkami budżetu państwa.	W_02 W_03 U_01 U_02 K_01
9	System budżetowy w Polsce (cg.): • Budżety jednostek samorządu terytorialnego (JST) (gmin, powiatów, województw samorządowych). • dochody jednostek samorządu terytorialnego.	W_02 W_03 U_01 U_02 K_01
10	System podatkowy: • Charakterystyka podatków centralnych. • Podatki i opłaty lokalne. • Wpływ podatków na realne procesy gospodarcze, wymiar społeczno-gospodarczy.	W_02 U_01 U_02 K_01

2. Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń

Nr zajęć ćwic.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Podstawy finansów publicznych i przegląd ważniejszych teorii finansów publicznych: • Główne pojęcia, przepisy prawne, kategorie potrzeb, dobro publiczne i społeczne, finanse publiczne jako przedmiot zainteresowania różnych dyscyplin. • Znaczenie teorii finansów publicznych. • Okres przedkapitalistyczny. Pierwsze próby interwencjonizmu fiskalnego. Złota reguła finansów publicznych.	W_01 W_02 U_01 K_01

	• Rewolucja keynesowska, neokeynesowskie teorie finansów publicznych. Neoliberalizm i nowy konserwatyzm fiskalny.	
2	Funkcje finansów publicznych i system finansów publicznych: • Funkcja alokacyjna, redystrybucyjna, stabilizacyjna, rekonwersji (zamiany). • Problem sprzeczności pomiędzy funkcjami finansów publicznych. • Sektor publiczny a finanse publiczne. • Struktura systemu finansów publicznych. • Budżet państwa (pojęcie budżetu państwa, rozwój budżetu państwa, cechy, funkcje, problem zasad budżetowych).	W_02 U_01 U_02 K_01
3	Budowanie systemu finansów publicznych w Polsce: • Podstawy budowania systemu finansów publicznych. • Konsekwencje zmiany treści kategorii finansowych. • Budowanie systemu finansów publicznych w Polsce: warunki i etapy: etap I (1989-1991), etap II (1992-1993), etap III (1994-1996), etap IV (1997-1999), etap V (2000-2004). • Sektor publiczny a sektor finansów publicznych. • Sektor finansów publicznych – ujęcie jakościowe i ujęcie ilościowe. • Metody oceny instytucji rządowych ESA '95, GFS 2001 według MFW.	W_01 W_02 U_01 U_03 K_01
4	System budżetowy w Polsce: • Istota systemu budżetowego, budżet państwa, zakres ustawy budżetowej. • Procedura budżetowa i kalendarium budżetowe. • Klasyfikacja budżetowa, koncepcja środków publicznych. • System dochodów i wydatków budżetu państwa, wynik budżetu państwa. • Formy organizacyjne gospodarki budżetowej. • Podstawowe zasady gospodarowania środkami budżetu państwa. • Budżety jednostek samorządu terytorialnego (JST) (gmin, powiatów, województw samorządowych). • Dochody jednostek samorządu terytorialnego.	W_02 U_01 U_02 K_01 K_02
5	System podatkowy: • Charakterystyka podatków centralnych. • Podatki i opłaty lokalne.	W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02

	• Wpływ podatków na realne procesy gospodarcze, wymiar społeczno-gospodarczy.	
6	Kolokwium zaliczeniowe	

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia
W_01	Kolokwium zaliczeniowe oraz egzamin pisemny Student, aby uzyskać ocenę dobrą, powinien znać strukturę systemu finansów publicznych, jego funkcje oraz mechanizmy. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, powinien dodatkowo znać i rozumieć znaczenie systemu finansów publicznych w gospodarce oraz mieć wiedzę nt głównych regulacji prawnych określających funkcjonowanie tego systemu.
W_02	Kolokwium zaliczeniowe oraz egzamin pisemny Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien mieć podstawową wiedzę nt. instytucji finansowych i podmiotów gospodarczych funkcjonujących w ramach finansów publicznych. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, student powinien dodatkowo znać i rozumieć wpływ mechanizmów finansów publicznych na realne procesy gospodarcze.
W_03	Kolokwium zaliczeniowe oraz egzamin pisemny Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien mieć wiedzę nt podmiotów sektora finansów publicznych, procedur uchwalania, wykonywania i realizowania budżetu państwa, zasady gospodarowania środkami publicznymi. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, student powinien ponadto potrafić ocenić wpływ nierównowagi budżetowej na sytuację gospodarczą i społeczną w kraju.
U_01	Projekty grupowe, w ramach których studenci opracowują i prezentują wybrane zagadnienia problemowe, kolokwium zaliczeniowe oraz egzamin pisemny Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien umieć wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną zdobytą na wykładach i ćwiczeniach do analizowania procesów i zjawisk zachodzących w sferze finansów publicznych. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, student powinien dodatkowo umieć dokonać własnej interpretacji i oceny analizowanych zjawisk.
U_02	Projekty grupowe, w ramach których studenci opracowują i prezentują wybrane zagadnienia problemowe, kolokwium zaliczeniowe oraz egzamin pisemny Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien umieć wykorzystać zdobytą na wykładach i ćwiczeniach wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w systemie finansów publicznych. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, student powinien dodatkowo umieć dokonać własnej oceny analizowanych zjawisk i zaproponować tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia.
U_03	Projekty grupowe, w ramach których studenci opracowują i prezentują wybrane zagadnienia problemowe, kolokwium zaliczeniowe oraz egzamin pisemny Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien umieć przeprowadzić analizę statystyczną danych dotyczących procesów i zjawisk zachodzących w systemie finansowym. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, powinien dodatkowo obszernie interpretować otrzymane wyniki.
K_01	Obserwacja postawy studenta podczas zajęć dydaktycznych, dyskusja podczas ćwiczeń Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien rozumieć potrzebę stałego uzupełniania wiedzy z zakresu finansów, w tym z finansów publicznych i bankowości i na bieżąco ją uzupełniać. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, powinien uzupełniać tę wiedzę w zakresie szerszym od członków grupy.
K_02	Projekty grupowe, w ramach których studenci opracowują i prezentują wybrane zagadnienia problemowe Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien dobrze współpracować i pracować w grupie. Aktywnie uczestniczyć w przygotowywaniu projektów grupowych. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, powinien dodatkowo przejmować inicjatywę podczas prac w grupie, oraz być w stanie sprawnie przygotować i poprowadzić prace nad projektem.

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS

	Rodzaj aktywności	obciążenie studenta
1	Udział w wykładach	20h
2	Udział w ćwiczeniach	10h
3	Udział w laboratoriach	
4	Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	6h
5	Udział w zajęciach projektowych	
6	Konsultacje projektowe	6h
7	Udział w egzaminie	4h
8		
9	Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	46h <i>(suma)</i>
10	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	1,7
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10h
12	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	15h
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	5h
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	
15	Wykonanie sprawozdań	
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	
17	Wykonanie projektu lub dokumentacji	5h
18	Przygotowanie do egzaminu	6h
19		
20	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	41h <i>(suma)</i>
21	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	1,5
22	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	87h
23	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	3
24	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym <i>Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi</i>	10+15+6+6+5=42
25	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	1,5

E. LITERATURA

Wykaz literatury	3. Stanisław Owsiak, <i>Finanse publiczne. Teoria i praktyka</i>, PWN, Warszawa 2005. 4. Bogusław Pietrzak, Zbigniew Polański, Barbara Woźniak, <i>System finansowy w Polsce</i>, PWN, Warszawa 2004. 5. Marian Podstawka, <i>Finanse</i>, PWN, Warszawa, 2010. 6. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 o finansach publicznych, Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104. 7. Ustawa z dnia 29 grudnia 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 1998 nr 162 poz. 1126) – zmieniona ustawą z dnia 8 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw Dz.U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1457. 8. Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Tekst ujednolicony. Poz. 526 Dz.U. Nr 80 z 13 maja 2010 r.

	9. Elżbieta Malinowska; Wojciech Misiąg, <i>Finanse publiczne w Polsce</i>, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2006. 10. Wiesława Ziółkowska, <i>Finanse publiczne. Teoria i zastosowanie</i>, Wyd. WSB w Poznaniu, Poznań 2002. 11. Ewa Jarońska, <i>Finanse przedsiębiorstw, systemu bankowego, budżetowego, ubezpieczeń</i>, Difin, Warszawa 2004. 12. Andrzej Bień, Witold Bień, <i>Słownik finansów</i>, Difin, Warszawa 2009.
Witryna WWW modułu/przedmiotu	